

GAZETA NARODOWA

Wychodzi co tydzień w godzinie 6. popołudniu, z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Przedpłata wynosi: we Lwowie z dostawieniem do domu: miesięcznie zł. 1.50 kwartalnie zł. 4.50 Na prowincji w całej Cesarstwie Austro-Węgierskiej: miesięcznie zł. 2.00 kwartalnie zł. 6.00 półrocznie zł. 12.00 Za granicę kwartalnie zł. 7.50. Przesyłki przesyłamy tylko na cały miesiąc, a w razie konieczności można się zgłosić do redakcji, lecz w takim miesiącu, kwartalu, półroczu lub roku. Za zmianę adresu dopłaca się 20 ct. Wskazanie pojedynczy kosztuje 10 ct.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują: we LWOWIE: Administracja „Gazety Narodowej” ul. Eyzakowska 1. 8, tudzież „Biuro Dziennikowe” ul. Karola Ludwika 1. 9. Ogłoszenia przyjmują: W PARYŻU: C. Adam (Chorowski), rue de Saints Pères 81. — We WIEDNIU: Hasenstein & Vogler (Otto Maas), Walfischgasse 10; Rudolf Moos, Seilerstraße 2; A. Oppel, Stubenbastei 2. — W HAMBURGU: A. Steiner. — W FRANKFURCIE n.M.: Hasenstein & Vogler i G. L. Daube & Comp. — W WARSZAWIE: Reichman & Frendler. CENA OGLOSZEN: Ogłoszenia z wyjątkiem za jednozłotowy wiersz lub jego miejsce 6 ct. — Reklamy i nadawstwa za wiersz lub jego miejsce 20 ct. Biuro Redakcji i Administracji: ul. Eyzakowska 3. Telefon 104.

Lwów dnia 15. października.

W niedzielę popołudniu odbyła się w Burżu pod przewodnictwem cesarza rada ministrów, w której brali udział hr. Taaffe, minister wojny hr. Bauer i wspólny minister skarbu Kallay.

Cesarz wyjechał wczoraj do Meranu i będzie d. 20 bm. z powrotem w Wiedniu.

W sejmie czeskim wprowadzoną już została w sobotę sprawa młodoczeskiego adresu. Marszałek zawiadomił sejm, iż posłowie Juliusz i Edward Gregar z 35 towarzyszami postawili wniosek, aby na cesarski patent z 22. września 1889 odpowiedzieć adresem, którego projekt został odczytany. Odczytanie adresu, obejmującego 10 artykuły, zajęło pół godziny czasu. Adres wskazuje na dziesięciolecie działalności Rady państwa, podczas której oczekiwania Czechów nie spełniły się. Podnosi on dalej prawo państwowe pretensje, wspomina o wyborze arcyksięcia Ferdynanda królem w r. 1827 i o wszystkich momentach, odnoszących się do państwa państwowego stanowiska aż do roku 1868 (dyplom październikowy, restrykt wrzesniowy, mowa tronowa z r. 1871) i prosi o odnowienie samodzielności państwa kraju na mocy jego starych praw, gdyż inne instytucje nie mogłyby się wycisnąć i nie mogłyby zupełnie zadowolić ludności.

Po odcytnianiu adresu oświadczył marszałek, iż takowy będzie regulaminowo traktowany.

Następnie przedłożył poseł Zeithammer w imieniu Wydziału krajowego wniosek względem zmiany regulaminu sejmowego w tym duchu, aby w dniu, w którym przedmiot jaki wchodzi na porządek dzienny w pierwszym czytaniu, otrzymał wnioskodawca głos tylko dla uzasadnienia go, a dalsza dyskusja ograniczała się do formalnego traktowania wniosku. Poseł Clam-Martiniusz zaproponował, aby wniosek tego nie odcytniano do komisji, lecz aby przystąpiono zaraz do drugiego jego czytania. Mimo opozycji młodoczesów wniosek ten został przyjęty, a po przeprowadzonej dyskusji, w której młodoczeszy posłowie wskazywali, iż wniosek Wydziału krajowego postawiony został umyślnie, aby mógł być zastosowany zaraz przy pierwszym czytaniu adresu młodoczeskiego, przyjęto bez zmiany wniosek Wydziału krajowego.

Po zatwierdzeniu tej sprawy przystąpiono do ukonytowania kurji. Wielką wagą wybrała przewodniczącym księżka arcybiskupa Schönborna, a następcą hr. Kiński; kurja miała przewodniczącym Szeleca, a następcą Dietricha, a kurja gmin wiejskich przewodniczącym Janę, a następcą Edwarda Gregara, obu młodoczesów.

W sejmie górnym austriackim wzięto projekty do ustaw: o drogowej służbie policyjnej; o prawie mianowania naukowców do obrotu rzecznych; o organizacji służby sanitarnej w gminach; o pedegogii politycznej w sumie trzech alifonów z przedmiotu miasta Linca; o zmianie regulaminu poljeji ogniowej. Ze sprawozdania Wydziału krajowego wymieniają: sprawozdanie o utworzeniu banku hipotecznego, o kasach zaliczkowych systemu Belfaiera, wreszcie o urzędach rozliczeniowych dla gmin.

W sejmie morawskim wniósł Wydział krajowy przedłożenie o budowie kolei lokalnych na Morawie, proponując zalecenie rządowi budowy ważnych linii pierwszorzędnych i upoważniając Wydział do rokowań z interesowanymi w sprawie budowy linii drugorzędnych.

D. 12 bm. otwartą została po czteromiesięcznej przerwie nowa sesja sejmowa węgierskiego. Z okazji tego otwarcia weszły liberalne dzienniki opozycje do patriotycznego współdziałania w pracy nad dziełem reformy. Dzienniki opozycyjne zapowiedziały natomiast, że posiedzenia muszą być burliwe, gdyż opozycja żąda dymisji prezesa gabinetu Tiszy.

Zapowiedzi ta sprawdziła się, bo chociaż nie było burzliwych demonstracji wprost przeciw przesowi gabinetu, postawiono przeciw już na pierwszym posiedzeniu ostre interpelacje,

które są jakgdyby przygrzywką do burzliwych występów opozycji.

Dep. Iranyi interpelował przedewszystkiem ministra honwędów Fejerwarę w sprawie znanej afery w Monor, z czarno-złotą chorągwią. Ton przemówienia tego przywódcy opozycji był spokojny i umiarkowany. Nie dotknął ani słówkiem pamiętnej enuncjacji cesarskiej do burmistrza Monora, dowodził Iranyi, że używanie czarno-złotej chorągwi w czasie rzeźnych manewrów howodkiej kawalerji, było naruszeniem ustaw, — pytał przeto ministra, skutkiem czego do rozporządzenia sążnieto na mieszkaniu rzeźonego pułkownika honwędów chorągwie czarno-złote, od jak dawna praktykuje się to nadużycie, i co minister zamierza uczynić, aby w przyszłości zapobiedz takim wypadkom, sprzecznym z ustawami i głęboko obrażającym samowładnie narodu węgierskiego? Minister przyrzekł dać odpowiedź na jednym z najbliższych posiedzeń sejm.

Następnie dep. Abranyi ze skrajnej lewicy, interpelując o teatr, uderzył w namietną przemowę na ministra spraw wewnętrznych, i domagał się, aby tenże odebrał koncesję na teatr hr. Mik. Esterhazyemu, który w Totia wystawił teatr własnym kosztem i rzący tamtejszą publiczność nieoboznacjami operetkami w niemieckim języku, albo żeby zniewolił hr. Esterhazy'ego do zmiany repertaria i wprowadzenia węgierskiego języka na tę scenę.

Trzecia interpelacja dep. Iszakowica, dotyczyła zwolnienia serbskiego synodu kościelnego i obśadczenia patriarechatu karłowickiego, osieroczonego od 9 miesięcy skutkiem śmierci poprzedniego patriarechy.

Wreszcie czwarta, dep. Horansky'ego, z umiarkowanej opozycji, miała za przedmiot katastrofę szegedyńską skutkiem oberwania się wału nad Dunajem.

Król Milan bawi, jak wiadomo, w Paryżu i zwidza wystawę. W niedzielę odwiedził Carneta, przyczem oddawano mu wojskowe honory. Prezydent wkrótce potem oddał wizytę Milanowi.

Gościem w Paryżu — jak donosi wiedeński „Tagblatt” — miał być także przez dwa dni książę Ferdynand bułgarski, lecz wraca jutro do Austrii i zabawi u matki.

Rząd francuski ofiarował marszałkowi MacMahonowi godność wielkiego kanclerza legji honorowej. Ks. Magenty oświadczył, że czuje się wielce zaszczyconym tą propozycją, ale jej przyjęcie nie może, ze względu na piętnowaną dawniej godność prezydenta Rzeczypospolitej.

Ks. Bismarck powrócił miał już dziś do Kriedricharhe. Tak książę kanclerz jak i syn jego hr. Herbert Bismarck otrzymali od cara portrety jego, oprawne w brylanty.

Serbski Odejek wzywa publiczność do składek na rzecz przeszło tysiąca rodzin Czarnogórców, którzy głodem nekani przeszli na terytorjum serbskie za zgodą władcy Czarnogóry.

Dziennik „Domowina” donosi, iż pojawi się wkrótce ukaz królewski z licznymi awansami oficerów.

Awenturnik i emisariusz z rosyjski Dolgorukow wyjechał z Sofii dopiero na stanowcze przedstawienie Stambulowa, uczynione pośrednikowi w niemieckich interesach, który zarazem zastępuje interes rosyjski. Skonstatowano zostało, iż Dolgorukow, odwiedzając się na pełnomocnictwo cara, zwał ludność do powstania.

Figaro donosi, że ks. Dolgorukow przed wyjazdem do Sofii bawił 8 dni we Wiedniu i miał częste i długie konferencje z ambasadorem rosyjskim.

Prezydent gabinetu włoskiego, Crispi, przybył do Palermo w towarzystwie innych ministrów i miał tam już wczoraj wygłosić wielką mowę polityczną.

Hiszpańskie kortesy zwołane zostały na dzień 29. b. m. Dónozą, że minister skarbu zamierza przy otwarciu kortezów wnieść projekt przemiany długi amortyzacyjnego na czteroprocentowy stały, a oraz projekt umorzenia długi biżęcego. Rada ministerjalna zamylała w zatoce tangierskiej stacjonować stale eskadry.

Z Berlina.

Co mówił car z ks. Bismarkiem przez 80 minut? Oto pytanie, które spłokoi wszystkich dyplomatów i publicystów — nikt nie może dać na nie odpowiedzi.

Oficjalna prasa berlińska, która jedna mogła rzucić słowo, dając się domyśle tajemnic konferencji między carem a kanclerzem — milczy zawiście. Jest więc wolna pole kombucacji, i tu szczegóły odjazdu, a zwłaszcza nowy toast cesarza Wilhelma, dają dużo do myślenia.

Wprawdzie młody władca Niemiec zrobił sobie już w swem krótkim panowaniu sławę cesarza wiele mówiącego — może być zatem, że w powodzi słów, jakie z ust jego płyną, są i takie, których ścisła brać nie należy — ale na wszelki wypadek nie można nie zwrócić na to uwagi, że między toastem przy obiedzie galowym a toastem, wniezionym w koszarach pułku cara Aleksandra, jest znaczna różnica wzmagających się uczuć przyjacieli.

Przy obiedzie nie wspominał cesarz nie ani o państwach ani o armiach; tylko o zaprzyjaźnionych rodninach panujących w koszarach zaś tak rzekł:

„W dniu takim jak dzisiejszy, w którym pułk, mający tak wybitną przeszłość, dostępuje zaszczytu, iż może swego właściciela oglądać, godzi się wspomnieć o owych czasach, gdy to mój dziadek, jeszcze jako młodzieniec, wśród grądu kul pod Bar-sur-Aube, zdobył sobia W. krzyż św. Jerzego i właścicielstwo pułku kaluzkiego. Przypominam dalej owe dni, w których obie armie, rosyjska i pruska, zamieły w walce i przy La Botherie krew przelowały wspólnie z tymi, które Sobostopola bronili tak odważnie a Pławag szturmowały. Piję więc na zdrowie naszych towarzyszy broni na pomysłność rosyjskiej armji — niech żyją!”

Było to nieswobodnie dość gorąco, a odpowiedź na tę mowę nastąpiła gwałtownie chłodna. Car odrzekł po niemiecku tylko tyle: „Piję na pomysłność mojego dzielnego pułku gwardji i jego oficerów!” — tylko tyle.

Jakże sobie to tłumaczył? Jeśli się do toastu cesarza Wilhelma dorzuci miniatury w brylantach, którei car rzeczył ożenić się z księżką, to można by przypuszczać, że przyszło do jakiegoś zbliżenia się Rosji do Niemiec; jeśli natomiast wzmieniła się na uwagę czysto etykieta odpowiadając, to chyba należałoby rzec tak pojąć, że cesarz niemiecki robi umyślnie awansy, ażeby tylko świat przekonane, że wyczerpał wszystkie środki zbliżenia, lecz że mu się to w końcu nie udało.

Wyjazd carski z Berlina był wielce deprymującym, ze względu na środki ostrożności, które jeszcze więcej zostały rozwiniete niż w czasie przyjazdu.

Publiczności było bardzo mało, a przypisują to słowie, która nie dozwoliła wychylać się na ulice.

O godz. 11 przed południem odprawił proboszcz Malcew nabożeństwo w kaplicy ambasady rosyjskiej, na którym byli obecni: car i w. ks. Jerzy. Około południa przybył do pałacu ambasady cesarz Wilhelm w uniformie jeneralskim. Sąsiednie ulice były przez kordony policyjne zupełnie zamknięte. Mieszkańcom zakazano stać przed domami; w pobliżu koszar musiały bramy domów być zamknięte, a na dachach również nie było dozwolone.

Po przybyciu do koszar pułku im. Aleksandra odbyło się śniadanie, w czasie którego pierwszy toast wzniesł komendant Banchaupt na cześć cara.

Po dalszych toastach obn monarchów, opuścili car i cesarz o godzinie 2 koszary. Car o godzinie 3 oddał cesarzowej panującej wizytę po godzinale, a o godzinie 4 odjechał pociągiem osobuym, który składał się z 15 rosyjskich i 5 niemieckich wagonów.

Na peronie byli obecni książęta, generałowie, hr. Herbert Bismarck, ambasadorowie Szwajców i Schweinitz. Ks. Bismarck był nieobecny. Cesarz Wilhelm przybył na dworzec przed 4 i musiał kwadrans czekać, bo car się spóźnił. Car pożegnał książęta i ambasadorów i wszedł do wagonu z nim cesarz Wilhelm. W wagonie rozmowa trwała jeszcze krótką chwilę. Kiedy dano znak do odjazdu, obaj monarchowie ucałowali się po trzykroć, i car zawałał dwa razy: „Au revoir!” Do Ludwigsłatu, przybyli car i w. książe Jerzy ze świtą o godzinie 8 i 25 minut wieczór na świetnie przystrojony dworzec. Przyjeźci zostali przez w. ks. Meklemburskiego i jego małżonkę (sorkę rosyjskiego Michała Mikołajewicza) w towarzystwie innych książąt. Służbę honorową pełnił 17 pułk dragonów. Kapła wojskowa odegrała hymn rosyjski. Car z wielkim księciem i jego małżonką pojechał w samkiętym powozie przez „Schlosskoppe” na oświetlony bengalskim ogniem plac zamkowy, gdzie przybywających powitano głośnie mi okrzykami. O godzinie 9 odbyła się uczta dworska, a w ciągu nocy wnieśli wielki książę toast w języku francuskim na pomyślność cara i jego małżonki.

Tyle mówią telegramy o wyjeździe cara z Berlina.

Dotychczas nam do tego wypadu jeszcze tylko głos znanego korespondenta berlińskiego pórurzędowej „Kölnische Ztg.”, który tak pisze:

„Rosja nie jest zadowolona z obecnego stanu rzeczy i zbroi się, aby do dyplomacji swej dorucić silny wojskowy nacisk, skoro kwestja bałkańska nabierze aktualności. Tego nikt zmienić nie sda i z tą niewzruszoną dążnością polityki rosyjskiej musi się liczyć każdy polityk europejski. Ale wobec tego niewstrząsnionego zamiaru panuje w Rosji niechęć do Niemiec, nie wynikająca wcale z położenia rzeczy, której uchylić nie może ani wspomnienie, że nieboszczyk cesarz Wilhelm do ostatnich chwil życia dobre stosunki z Rosją uważał za cel zdrowej polityki względem mocarstwa tego, ani przekonanie, że młody cesarz niemiecki uznaje się pod tym względem spadkobiercą zapatrywał swego dziada, ani nareszcie rozważa, że w danej chwili pośredniczyć Niemiec, żyjących w przyjaznych stosunkach z Rosją, mogłoby się przynajmniej na stłagodzenie tych niezłomnie niesprawniawliwionych, a wielką przesadą przeszerzających dysansów, mogłaby wnieść otwarcie i niekropowana swykłomi dyplomatycznymi względami wymiana zdań między spotykającymi się monarchami.”

Otóż rzecz bardzo wątpliwa i niemal pewna, że taka wymiana zdań wcale nie nastąpiła.

Zdrowa myśl zwycięża.

Szalona agitacja, jaką adjutanci stronnictwa krakowskiego rozwinieli, ażeby tylko zyskać nowozaczących do swego obozu, zaczyna się zwracać przeciw nim samym — zamiast skupiać, sprowadza rozsypkę. Ogłoszono formalną subskrypcję na stronnictwo prawicy, zaklinano na wszystkie świętości, aby tylko zyskać podpis — mówiono szeroko o potrzebie wzmocnienia żywiołów konserwatywnych i konieczności walki, jeśli nie zamety nad warchołami — i tylko o jednej drobnej rzeczy przepomniało, tj. powiedział otwarcie, że to idzie o zszeregowanie wiernych w obozie rządowym, powolnych na skinięcie i gotowych do usuwania wszelkich przeszkód rządowi.

Nieuprzedzonym a ceniącym swą niezawisłość posłom, było nareszcie za dużo tego

szastania się. Jakoż wczoraj i dziś przyszło już do wyłonienia się pewnej grupy posłów konserwatywnych, którzy nie są skłonni poświęcać swą niezawisłość i iść ślepo pod rozkaz Stańczyków. Wytwarza się w ten sposób stronnictwo sejmowego środka, niezbędne, jeśli jakaś rozumna równowaga ma uad pracami sejm zapanować.

W każdej sferze życia, a więc i w polityce, rozstrzygają prawa logiki, a nie uznaje ich tylko ten, kto ich uznać nie chce. Argumenta, nakrepane na ten temat, że narodowo-konserwatywne interesa zyskają, jeśli wszystkie żywioły konserwatywne połączą się w jednym obozie rządowym — musiały się też rozbić o zdrową logikę posłów, którzy mają głębsze pojęcie swego stanowiska i nieco sumieniejadziej badają podstawy, na których dobro kraju spoczywa. Każdego zdrowo myślącego musiało to uderzyć, że bezwzględne napędzanie posłów pod sztandar oficjalnej prawicy może mieć tylko jeden skutek, tj. ten, iż podniesie urok lewicy jako jednego niezależnego stronnictwa w sejmie, i zamiast zredukować, wzmocni jej wpływ i znaczenie, a nawet zasili ją liczebnie. Jeśli lewica liczyła na dalsze błędy Stańczyków, to ów szal gromadzenia wszystkiego pod kapelusze rządowy, stał się istnym jej sprzymierzeńcem — i gdyby on zwyciężył, sympatja wszystkich gorętszych żywiołów w kraju musiałaby stanąć po stronie otwartej opozycji.

My pojmujemy nieco odmiennie potrzebę jednoczenia konserwatywnych żywiołów i udział ich w pracy nad dobrem kraju. Nie sądzimy mianowicie, ażeby celem tej pracy było odgraniczenie się zupełnie od żywiołów opozycyjnych, wyrzucanie ich poza sferę pracy obywatelskiej, walczenia z opozycją na noże, jako z czemś, co już do pnia narodowego nie należy.

Jeśli ma być korzyść z pracy nad naszymi sprawami publicznymi, to tylko wtedy, jeśli poważne koła konserwatywne wywierają będą pomoc rządowi siłą przyciągającą, jeśli praca ich służyć będzie nie jednej klasie społecznej, nie jednemu czynnikowi i prądowi politycznemu, lecz obejmie sobą cały kraj i rozliczać się będzie z całym narodem i z całą naturą rozwojową, które z biegiem czasu w sposób zupełnie naturalny prawa do bytu nabyły.

Ani kołom ultrakonserwatywnym ani też opozycji nie możemy przyznać prawa rozstrzygnięcia w zakresie pracy ustawodawczej, a już najmniej rządowi, który w swym zakresie wykonawczym zanadto łatwo wpada w rutynę i kosztuje, ażeby mógł zachować potrzebną wrażliwość do odczuwania przeobrażeń, które się w społeczeństwie dokonują.

Gdybyśmy wprowadzili w stosunki nasze człowieka obcego, ale myślącego zdrowo i patrzącego trzeźwo, zapytałby niezawodnie: A gdzie jest partja tych, którzy, dalecy od interesów partykularnych, od pokuszeń ulegania lub darcia się do władzy, chcą służyć sumiennie całemu krajowi i przestrzegać ściśle interesów wszystkich warstw tego społeczeństwa? Gdzie są ci, co czerpią siłę w własnej niezależności, gotowi są wytykać błędy rządowi, kontrolować go rozumnie a bezwzględnie? Gdzie są ci wreszcie, co zdolają hamować sapędy partyjnej zaciekłości i żarliwość namiętych przeciwników wyzyskiwać na rzecz kraju?

Kobieta z morskimi oczyma

przez MAURYCEGO JOKAJA.

Przełożył A. CALLER.

(Ciąg dalszy).

Tymczasem kotylin się skończył. Elżunia powróciła do mamy, a i dama do towarzystwa powróciła na swoje miejsce; był nim ów fotel, który ja właśnie przywłaszczyłem był dla siebie. Księżka wzdryła się i powiedziała, że nie powinna być w takim miejscu, a chciała się pożegnać; pani przecież uważała za obowiązek przedstawić mnie panującemu na widokregu panu Bagotayowi, który właśnie odprowadził swoją tancerkę. Zawiadomiła go o moim malarskim uzdolnieniu, i dodała, że w tych dniach mam robić portret jej córki olejnymi farbami, na co pan Muki Bagotay miał zaraz komplement na podoręczu.

Gdyby mnie przyszło robić portret panny Elżbiety, użyłbym na to krwi mojej serdecznej.

Na to Elżunia odparła mi z uśmiechem: — A to byłabym wówczas całkiem czarna!

Przepraszam, moja krew jest błękitna. Miałem niezmyśloną ochotę wbić mi w bok sezyjory, aby sobaczyć czyż nie popłynę indygo. (Matka jego była baronową, a tąd za błękitność krwi).

Popołudniu oznaczonego dnia pojawiłem się w domu matki Elżuni. Skrytkę z farbami i płótno posłałem tam już naprzód przez służącą.

Ani w krytaru, ani w przedpokoju nawet nie zastalem żadnej służebnej duszy, i dla tego też trzeba było czekać, póki się kto nie znajdzie, co by mi zameldował. Tymczasem rad nie rad, zmuszony byłem słyszeć, co mówiono w przyległym pokoju.

— Jesteś totz nikczemny, bezwstydnik! Poznałem głos pani domu.

W odpowiedzi na to rozległ się wrzask protestujący.

— Dajcie mi kij! — zawałała pani domu. Wszakliwy głos przecież, który poprzednio słyszałem — odpowiedział znnow:

— Madame, vous êtes une frisonne!

Słiczna rozmowa! Zdaje się, że przyszedł bardzo nie w porę.

Nareszcie drzwi się otwały i wyszedł służący, obmacując sobie rękę. Widać było, że go bolała.

Zmieszany, spytał: — Uderzono was?

Na co służący odrzekł zakłopotany: — Nie, ugrzyziono!

— Aj, aj! więc tu gryzą służbę!

— Proszę, niech pan sechce wejść, czeka już na pana — rzekł służący.

Kiedy wszedłem, wyjaśniła mi się zagadka. Osoba, której pani domu nie szczędziła ubliżających epitetów i która w zamian nie skąpiła jej również uprzejmych replik, była wielka sara papuga, i ona to przed chwilą właśnie ugryzła służącego w rękę, za co jej wymierzono karę.

Całe towarzystwo gorączkowo było zaburzone. A było to liczne zbranie: pań i panów co niemiara. Pośród tych ostatnich wpadł mi zaraz w oczy Muki Bagotay. Główną osobą był jednak w tem zbraniu była papuga; na nią skierowana była uwaga ogółu. Ten potwór uliberjowany na sarsu, o czerwonym ogniu i wielkim

dzióbkiem, stał w groźnej pozycji w pośrodku stołu, zastawionego przyborami do kawy.

Jakimś sposobem udało się ptakowi otworzyć moniętą klatkę i zaraz stanął sobie pośród towarzystwa sebranego przy kawie, na nakrytym stole.

— Ach! gdyby mi tylko nie wpadała na głowę! — wolała jakaś podeszła dama, obn rękoma chroniąc swoje jedwabiste loczki nad czołem.

Nikt nie ośmielił się wystąpić z zaczepnie; służący, który chciał pochwycić zbiega, pokonany już był przez pierzastego białownika. Pokojówka oświadczyła, że za nie w świecie nie tknie papugi. Gospodyni domu wymachiwała krótką trzcinką nad papugą, osypując ją różnego rodzaju obelgami; ale wojowniczo usposobiony ulubieniec za każdym razem chwytł silnym dzióbkiem trzcinkę i nie puszczał, natomiast wymyślał odważnie z sutyim procentem.

Mojego wejścia nie dostrzegło niemal całe towarzystwo. Kiedym witał panią domn ujmującem: „Cauje rączki!” — w odpowiedzi otrzymałem: „Niegodziwy lotrze!” Jednakże dodano zaraz: „Nie do pana to powiedziałam.” — „Tyś sama taka!” wreszcie zachwylał ptak najwzajem.

— No, poradź tu pan sobie, kiedy radzisz z rymami, panie rymarzu! — zainterpelował mnie Muki Bagotay.

Rymarzem mnie nazwała!

— Nie przybliżył się pan do ptaka! — wolała na mnie Elżunia — i pana gotów dziobnąć w rękę, a wtedy nie mógłbyś już malować.

Tego jeszcze brakło; aby mnie straszono. Na przykład podszedłem ku ptakowi. Gdyby to był nawet orzeł, pewien jestem, że nie uląkbym się go był w tej chwili!

Jakieś jasnowidzenie chyba podszepnęło mi, jak należy mówić do takiego mowa ludzka wyposażonego potworu.

— Daj tu głowę!

Na to odeszł spuścił płaszysko naraz głowę, tak, że się aż oparło na dziobie. Ja zaś poczęłem drapeć go palcem po głowie, co widocznie tak mu przypadło do gustu, że zaraz począł trzepać skrzydłami.

Wtedy odważyłem się na dalszą apostrofę.

— Daj tu łapę!

I papuga ku zdumieniu całego towarzystwa podniosła trójpalczastą nogę, i pochwyciła mój palec w spony, potem z całą ufnością złożyła na nim drugą nogę i w ten sposób dała się zdjąć ze stołu. Ale to nie wszystko jeszcze. Kiedym tak ptaka trzymał na ręce, jak niegdyś łowcy sokola, poczęła papuga, dziób swój ku mojej ręce spuściwszy, całować mnie zapalczywie.

A pocałunki te powtarzała ze wszelkimi wariantami, prawdziwie skandalicznie. Pannie śmiały się i pytały: „Od kogo też mogła się tego nauczyć?”

— Dostałam tę papugę jeszcze za życia nieboszczyka męża — rzekła gospodyni, jakby na wyjaśnienie.

Na zakończenie, pokonany sfinks oznajmił mi swe imię: „Koko, luby Koko!”

Zanimiem więc Koka na powrót do klatki i posiadzłem na bującym pierścieniu, który ptak od razu zajął najspokojniej. Stanąwszy zaś na nim, złożył mi ukłon głęboki i z prawdziwie dziecinną intonacją pożegnał: „Uniżony sługa!”

— No, to prawdziwie na cud wygląda — ozwała się szanowna mama pełnym wdzięczności głosem. — Pan powinienbyś zostać pogromcą zwierząt.

— Myślę też zostać.

— Jaki? — jakiegoż rodzaju zwierząt masz pan zamiar zostać pogromcą?

— Lndzi.

Tego już nie chciał nikt zrozumieć.

— No, panie poeto, ballada się udała — żartował sobie Bagotay. — Teraz zobaczymy czy i malarstwo nie zawiedzie.

— Jakże pan to chceś widzieć?

— Tak! — odpowiedział Bagotay, zaszadzając binokle na nos.

— W takim razie jesteście pan w błędzie. Kiedy ja robię czyjś portret, nikt przy tem nie może być obecny, prócz mnie i tego, którego maluję.

W całym towarzystwie zapanowało największe zdziwienie; każdy bowiem sądził, że tu odbywał się będzie wielki jakis publiczny widowisko; i dla tego zebrało się liczne towarzystwo w błogiej nadziei, że zobaczy, jak to usta, czy, nos i t. d. jakiegoś człowieka przenosi się na płótno. Przysposobion dla mnie wielki stół okrągły, aby dokonać niego o ile możności jak najwięcej zasięgi mógło osób, i wparzyszy się óż lokiami kierować mojem malowaniem: oko trochę wyżej, ten loczek spada nieco niżej, tu jeszcze trochę czarwonej, tu za mało białej farby!

Ja przecież oświadczyłem kategorycznie, że wobec takiego tłumy nie maluję, jest to bowiem moje zasad. — Ilekroć mam malować portret, oprócz artysty i modelu nikt nie może znajdować się w pracowni. Barabas robi tak samo.

Oświadczenie moje zaimponowało towarzystwu. Słiczna to rzecz jednak umiłe cośkolwiek. Musieli się z tem pogodzić, że Elżunia siedzieć będzie sama z mną w przyległym pokoju, mającym jedno tylko okno. A i tego jedynego okna dolna połowa jeszcze musiała być zasłonięta parawanem, dla osiągnięcia lepszego efektu światła, i nikomu nie wolno było przeszkadzać dopóki trwała sesja artystyczna.

Taka grupa jest niezbędna i takim może być tylko konserwatywne a zupełnie niezawisłe centrum. Pomiędzy prawicą, która, jak to świadczy niezaprzeczalnie, wleciej dąży myśli o zemście nad opozycją i o walce, zamiast o pracy spokojnej — a pomiędzy lewicą, popchną do zbyt straconego wysiłku terenu dla celów swych partyjnych — potrzebną jest niezbędnie grupa osób spokojnych, rozważnych, przedmiotowych i nie wdających przed sobą nie, prócz sumiennej służby dla dobra kraju.

Organizacja grupy takiej nie jest rzeczą łatwą. Czemże bowiem może wabić jej obóz? Czy urokami władzy? Czy nadzieją zaszczyczeń i korzyści osobistych? Lub czyż może, jak grupa opozycji, kusić ją upajająca myślną pojęciem walki opozycyjnych, stawiających walczącego na koturnie bohaterów?

Wszystkiego tego nie ma obóz śródkowy do rozdania — owszem wymaga zrzeczenia się zaszczyczeń i korzyści, lecz może zato dać głębsze od nich zadośćuczynienie wewnętrzne, że się nie szkodzą z tego prostego gościnca cnot obywatelskich, na którym dają się do wiernej służby dla kraju — a nie więcej.

Nie błyskotliwa to rola, i nie łatwo też zdecydować się na nią. Dniś szczególnie, gdy w wielkiej akcji zniesienia prawa propinacyjnego i pod niejednym innym względem, całe prawie ziemiństwo zawisło tak bardzo od rozstrzygnięć w tej sprawie czynników rządowych — wymaga wybór stanowiska niezależnego pewnej odwagi cywilnej. A przecież zapatrywanie, iż tak być powinno, bierze powoli górę nad kierunkami serwilistycznymi, które kraj o niejedną szkodę przyprowadzi. Żywioty niezawisłe gromadzą się, i jeśli nie dziś to jutro wyłoni i utrwali się śródkowe stroniectwo konserwatywne, które będzie zbawiającą korekturą już to zapędów ultrakonserwatywnych i pokus wszechwładztwa rządowego, już to wybrków opozycji, tracącej z oka warunki narodowego rozwoju.

Bank krajowy.

Pomiędzy sprawozdaniami, które dziś rozdane zostały posłom mieści się sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym. Najdonioślejszą czynnością Banku było wydawanie pożyczek komunalnych i hipotecznych. Wydawanie pożyczek komunalnych I. emisji ustało z końcem roku 1888. Stosownie do §. 2. przepisów o wydawaniu przez Bank krajowy pożyczek komunalnych przygotowało tych 5 pre. obligacji I. emisji na sumę 5 milionów złr. Z tego zapasu emitowano po koniec grudnia 1888 pożyczek komunalnych obligacji na sumę nominalną 1,521,000 złr., resztę na sumę blisko czterysta miliona złr. zniszczono jako papier bezwartościowy. Z pożyczek komunalnych I. emisji Banku krajowego korzystały następujące miasta: Trembowa 40,000 złr., Jaworów 20,000 złr., Zaleszczyki 20,000 złr., Dąbka 10,000 złr., Sienok 50,000 złr., Gorlice 13,000 złr., Pogorzela 30,000 złr.; największe pożyczki wzięły miasta Kolomyja 120,000 złr., Brody 200,000 złr. i Stanisławów 300,000 złr. Nadto korzystały z tych pożyczek powiaty: wielicki 30,000 złr., trembowski 30,000 złr., żańcucki 40,000 złr., tarobrzeński 30,000 złr., kamionicki 15,000 złr., lwowski 40,000 złr., podhajecki 10,000 złr., sokalski 15,000 złr., żółkiewski 45,000 złr., dumacki 40,000 złr., mielecki 25,000 złr., rzeszowski 6,000 złr., dąbrowski 25,000 złr., razem 331,000 złr. przypada pożyczek udzielonych powiatom. Reszta przypada gminy pomniejszej.

W poczet miast, w których Bank krajowy może w myśl §. 4. ust. 2) statutu bankowego działać pożyczek na zapisane w księgach hipotecznych domy mieszkalne, podlegające podatkowi domowemu-czynszowemu, zaliczył Wydział krajowy dodatkowo Brody, Podhajce i Zaleszczyki, to w uwzględnieniu prośb odnośnych Wydziałów powiatowych.

Od założenia swego do końca roku 1888 posiadał Bank krajowy 232 pożyczek na większą część w kwocie 8,182,000 złr. najwięcej wynoś promes w r. 1886 i 1887 tj. przed konkursem listów Towarzystwa kredytowego ziemskiego; na realności miejskie udzielił Bank krajowy w tym czasie 683 pożyczek na 6,188,750 złr., z czego wypadła na Lwów 3,452,000 złr. na Kraków 1,513,000 złr., na resztę 16 miast 1,172,000 złr.; na posiadłości włościańskie udzielił 882 pożyczek na kwotę 814,000 złr. W dziale bankowym posiadał bank obcych kapitałów 2,286,352 złr.; portfel wekslowy obejmował prawie zawsze weksle no 2 miliony złr. Ogólny obrót ze wszystkich operacji Banku wynosił w r. 1888 155,854,950 złr., a obrót kasowy 89,379,985 złr. Zysk netto osiągnięty w r. 1888 wynosił 58,106 złr.

Sprawy sejmowe.

Komisja budżetowa rozdzieliła już referaty pomiędzy swoich członków. Jenerałum sprawozdawcą budżetu krajowego obrano p. Stanisława hr. Badeniego.

„Dochoły” przydzielono p. Zagórskiemu. W dziale „wydatków” rubryki „Koszta reprezentacji kraju i kosza zarządu” opracuje p. Adam Skrzyński. „Koszta leczenia” p. Marchwicki. „Koszta szpitala i wydatki sanitarne” p. Goldman. „Zasiliłki dla zakładów dobroczynności i utrzymanie pomników historycznych” p. Romanowicz. „Akademia umiejętności, krajowy fundusz szkolny i Bała szkolna krajowa” p. Madaeyki. „Szkoły żeńskie i inne zakłady naukowe, tudzież subwencjonowanie czasopism naukowych” p. Jan hr. Staniński. „Teatry i towarzystwa muzyczne” p. Stanisław hr. Baden. „Kwaterunek żandarmerji i wydatki na szpitalnictwo” zarezerwowano p. Bilińskiemu w przypuszczeniu, że przez sejm do komisji budżetowej wybrany zostanie. „Drogi krajowe” referuje p. Stanisław Jędrzejowicz. „Szpital lwowski i fundusz podrzutek w Lwowie” p. Marchwicki. „Zakład kulparkowski i szpital krakowski” p. Czyżewicz. „Budowy wodne i melioracyjne” p. Skąkowski. „Umarzenie pożyczek” p. Goldman. „Szkoły: dublańska, czernichowska, szkoły rolnicze i weterynaryj” objął p. Abrahamowicz.

„Wydatki na cele przemysłu” p. Bobrzyński. „Beznaitne wydatki” p. Stanisław Baden.

Preliminarz funduszy samostajnych tj. polskiej krajowej, funduszu domestykalnego, kultury krajowej, funduszu stanowego sierociniskiego Aleksandra hr. Stanińskiego, pożyczki krajowej z r. 1878 i funduszu podrzutek w Krakowie opracuje p. Goldman.

Zamknięte rachunkowe funduszy krajowych i dotowanych przydzielono panu Goldmanowi.

Zamknięte rachunkowe funduszy samostajnych (stypendja) zarezerwowane dla p. Bilińskiego. Sprawy fundacji skarbkowskiej przydzielono p. Skąkowskiemu.

Preliminarz indemnizacyjny i zamknięcia rachunkowe funduszy indemnizacyjnych poruczone p. Włodzimierzowi Kozłowskiemu.

Z przedłożenia komisji budżetowej przydzielono sprawozdania Wydziału w przedmiocie odpisania lub zniesienia gminom: Gródek, Radomyśl, Zabokruki i Szydłowiec prestaty na place nauczycieli p. Madaeykiemu.

Referat sprawozdania o oszczepleniu ospy krowianki poruczone p. Goldmanowi.

Sprawozdanie w przedmiocie osuszenia ścinny szpitala krakowskiego załatwi p. Czyżewicz, któremu także przydzielono sprawozdanie w przedmiocie budowy domu przedpożrzebowego na składanie śwłok sekcjonowanych w krakowskich zakładach uniwersyteckich.

Przedłożenie w przedmiocie przybudowania traktu do gmachu dla żandarmerji zarezerwowano dla p. Bilińskiego.

Sprawozdanie co do subwencjonowania podrozdziałów dla szkół średnich opracuje p. Jan Staniński.

Wniosek p. Klemensiewicza co do zapomogi dla pogorzalców w Bobrowej przydzielono p. Stanisławowi Badeniemu, zaś wniosek p. Huryka zarezerwowano dla p. Bilińskiego.

Komisja administracyjna wybrała pp. br. Ziemiakowskiego przewodniczącym, Szcześniego hr. Kosiobrodzkiego zastępcą przewodniczącego, sekretarzami zaś pp. Wiktora i Mikołaja Torosiewiczów.

W komisji tej oddano referaty jak następuje:

Sprawozdania Wydziału krajowego o funduszu pożyczkowym na budowę koszar i o polityce wiecej miast w sprawie kwaterek wojska poruczone p. Piłowski; sprawozdanie w przedmiocie ustawy łowieckiej p. Adamowi Jędrzejowiczowi; sprawozdanie w przedmiocie tańszego najmu koszar dla żandarmerji i podwyższenia noclegowego przez skarby państwa opłaconego p. Zywickiemu; sprawę wyłączenia przysiółka Chataki p. Telizawskiemu, o wyłączeniu Pawłowej p. A. Wodzieckiemu, a sprawozdanie o przeniesieniu gminy Ikań do okręgu Rady powiatowej przemyskiej p. Wiktrowi.

Ukonstytuowały się dalej następujące komisje:

Komisja górnicza — prezes p. Gorayski, zastępcą prezesa p. Chamic, sekretarz p. Ohrymowicz.

Komisja assekuracyjna — prezes p. Męciński, wiceprezes p. Słonecki, sekretarz p. Bułowski.

Komisja gminna — prezes p. Ziemiakowski, wiceprezes Alfons Czykowski, sekretarz p. Lassocki.

Sejm krajowy.

Poseidzenie III. d. 15. października 1899.

Początek o godz. 11tej 25 m. przed południem. Urlop 8-dniowy otrzymał p. Stragowski, 8-dniowy Ochrymowicz. Ka. biskup Dunajewski ze względu na zdrowie i zajęć nie mogąc brać udziału w pracach sejmów, składa mandat do komisji szkolnej.

W miejsce jego nastąpi uzupełniający wybór jednego członka do tej komisji. Na wniosek komisji budżetowej uchwalono pomnożyć liczbę jej członków o jednego z powodu przydzielenia właśnie tej komisji wniosku p. Huryka.

Z porządku dziennego sprawozdanie Wydz. kraj. o przydzielenie przysiółka Dworzyska do gminy Pawli w pow. Żywieckim i utworzenie osobnej gminy z Wulki Turabskiej, przesłano komisji administracyjnej, sprawozdanie o banku krajowym, do komisji bankowej, wniosek Zolla o zniesieniu taryfy telegraficznej do Rożni (która wynosi obecnie 14 et. od wyrazu, i jest najdroższą w Europie) oddano komisji administracyjnej, a do komisji gospodarstwa krajowego przesłano wniosek p. Kramarczyka w sprawie zarazy na trzodę. Przy tej sposobności szan. poseł wymownymi słowy skreślił położenie ludu, nekąnego kontumacjami rozmaitego rodzaju wbrew wszelkiej racjonalnej potrzebie.

Na wniosek komisji budżetowej uchwalono 500 złr. zapomogi dla pogorzalców Bobowy, gdzie na 132 domów szgorzało 97; rodzin bez dachu pozostało 172. Stodoły utratowane. Ostał szkodę obliczono na 300,000 złr.

P. Sirko o poparty przez p. Rożankowskiego wniosek naglący zapomogi dla wsi Ożydowa, gdzie zeszłej nocy spłonęło 57 domów. Wniosek ten odesłano do kom. budżetowej.

Nastąpiła dalsza weryfikacja wyborów. Po uznaniu ważności wyboru dr. Ziemiakowskiego, dłuższa rozprawa powstała nad wyborem ministra Zaleskiego w okr. kossowskim.

Mianowicie p. Okuniewiczki przytoczył cały szereg presji i nadużyć tam praktykowanych. Aresztowano wyborców lub straszono ich aresztem, i głosowanie przy wyborach odbywało się pod asystencją żandarmerji, choć komisja sądowna w nawiązaniu nie zgadza potrzebę otoczenia się strażą. Jak dalece sągodawą była procedura przy wyborach, świadczy fakt, że ze wsi szeszerze ruskiej Zabie, sześciu z ydów figurawo jako wyborcy. P. Okuniewiczki wniósł tedy ulewianienie wyboru p. Zaleskiego.

P. Merunowicz nie bierze za złe p. Okuniewiczkiemu i jego kolegom, iż kwestjonują takie wybory. Wynika to z natury walki, jaką się prowadzi. Nie potrzeba też środków demoralizacyjnych, jakimi się posługiwano, ale przeszyty pod tym względem obie strony. Nieustannie jednak państwo przeciwnicy tylko takim środkiem przypisyują swoje klęski wyborcze. Przyczyna jest głębsza. Trudno przypuścić, aby 2 miliony ludu tylko za wódkę i kielbasę dawalo się używać do głosowania. Powód jest ten, że lud nie wszędzie was uważa za reprezentantów Basi, bo obóz tak awaryjski składa się wsielnie z trzech kategorii: z socjalistów, narodowców i panslawistów,

którzy walczą ze sobą i podkopują się nawzajem, a jednak przy wyborach jeden tworzą komitet. Potrzebowali poparcia duchowieństwa, więc udali się do metropolity. Ten zaś od usunął się z komitetu Dziedzińskiego (b. redaktora Słowa), ale komitet nie uczynił tam zażąd. Dziedziński został nawet wicepresem komitetu. Mówca zaprzecza im tedy prawa do przemówienia w imieniu Rusinów. Polacy sprzyjają rozwojowi ludu ruskiego w interesie przyszłości, i pracują sami nad jego uświadomieniem.

Komisarz rządowy p. Zoziański ubolewa, że z Kossowskiego nie był podany żaden protest, bo rzad byłby dochodził nadużycia. Obecnie uczyni to ze wszystkimi faktami, przytoczonymi przez p. Okuniewiczkiego.

P. Antoniewicz wyraził zdziwienie swoje, jakim sposobem Merunowicz mógł wzięty pywać przeciwko mowie Okuniewiczkiego, skoro ten o niczem innem nie mówił, jak tylko o teoryzowaniu organów rządowych. Zresztą odmawia p. Merunowiczowi prawa wytykać coś Rusinom, bo jeżeli kto, to on „obmawia” swoich wyborców, i udaje Rusina, a jest właściwie hermafrodytą.

P. Merunowicz odpowiedział na to, iż należy do tych Rusinów, którzy Polaków nie uważają za „cudzych”, a zabierają głos właśnie przy weryfikacji ministra Zaleskiego, uczyni to w swoim własnym imieniu, a nie w imieniu stroniactwa (lewicy) do którego należy.

Pe tej dyskusji, uznano wybór p. Zaleskiego za ważny. Przeciwno wyborowi Ant. Wodzieckiego w krakowskim powiecie nadszedł dopiero wczoraj protest do sejmu, co do którego p. referent Pietruski mniema, że jako nieformalnie wniesiony (bez podpisu żadnego posła) nie może być przyjęty.

P. Romanowicz i Antoniewicz sprzeciwili się temu zapatrywaniu biurokratyzmowi, a p. Romanowicz podpisał nawet natychmiastowo o podanie, żądając odroczenia weryfikacji dla zbadania wniesionego protestu.

Słabą większością głosów Izba nie zgodziła się na odroczenie. Wybór A. Wodzieckiego uznano za ważny, następnie także Olpińskiego i Ed. Bażyńskiego.

Przy weryfikacji wyborczej p. Mik. Torosiewicz, wystąpił p. Romanowicz z ostrą krytyką postępowania namiestnika podczas wyborów. Wbrew sześciomiesięcznej zapowiedzi jego, bezstronność organów politycznych odnosiła się tylko do pewnych okręgów. W innych zaś dopuszczano się nadużyć, o których dziennikarstwu nie wolno było wspomnieć nawet, mimo sznaga okólnika ministra Schönborna do prokuratorów. Mówca apelował tak do Polaków jak i do Rusinów, aby zainaugurowali odmienną politykę.

P. Rozwadowski odpowiedział, że zmiana tej polityki zawisła od tych panów, którzy nie są mienią reprezentantami Basi, a grożą wypędzeniem Polaków z ziem, od wiołów przez nich zamieszkałych, i z ofiarami broniowej od wrogów.

P. Romanowicz ukłonił się, iż nikt z nich nie myśli o wypędzeniu Polaków, ale Rusini domagają się tylko równouprawnienia na swej własnej ziemi, na zasadach pobratymstwa plemiennego i chrześcijańskiego.

P. Golejowski przypomniał na to sześciomiesięczną manifestację ruskich posłów, którzy w odczynie publicznej nazwali Polaków „szczyt ludu”. Dzisiaj Romanowicz mówi o potrzebie arka-dyjskiej agody, a szczytynie gdzie tylko może. Wsesy w tej ziemi rodzeni, jesteśmy Rusinami, i szczyt ludu, prawa, niechaj się jednako umyślnym Rusinom.

Pe przemowie referenta Pietruskiego, który wspominał o zabiegach Mikołaja Torosiewicza około dobra ludu w powiecie Rohatyńskim, wybór ten zatwierdzono.

Następnie zatwierdzono wybór p. Okt. Pietruskiego, pozostawiając w zawieszonym retyfikacji wyboru drugiego wraz z nim wybranego posła Dziedzińskiego, rzeciwko któremu wniesiono od obywateli stryjskich protest wymaga jeszcze zbadania.

Pp. Bayski i tow. interpelują komisarsza rządowego, dlaczego petycja 80 gmin pow. Rudeckiego o opust podatków zesłorocznych z powoda mazy, dotąd nie znalazła uwzględnienia? W końcu odczytano dwa wnioski p. Merunowicza:

1) o utworzenie funduszu gospodarstwa krajowego na nagrody, zasiłki i pożyczki dla prac około podniesienia kultury ludu. Na fundusz ten, mający być administrowanym przez Wydział krajowy, ma w budżecie na r. 1890 wstawić się suma 10,000 złr.

2) Na popieranie aptek syst. Reiffelsena wstawić do budżetu 1000 złr.

Koniec posiedzenia o godzinie 2 i pół. Następnie w czwartek o 11tej zrana.

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Lwów dnia 15. października.

„Czas” bywa rozkoszany, kiedy się łączy i kiedy się zabiera do kąpieli. Bezspójność sąfandów krakowskich w chwilałach takich kłnie jak husar i rzucą grubziastkami jak pijany furman. Obecnie jest GAZETA NARODOWA przedmiotem jego igraszy i na niej chce wypróbować swoje wstawione sęby, a że kąpanie nie idzie mu gładko, więc urządził i wypisuje wszystkie przekleństwa ze słownika gburów. Czy się jednak godzi, w chwili tak ważnej dla kraju, by dziennik, postępujący na powagę, tracił tak dalece kontemans i powagę dykując uniemożliwiając niemożliwe konceptami? A gdyby i my tak samą broń waleśmy zaczęli? Prześleć i w naszym kalamburam stramentu dośyć, a zaprawić go błotem za przykładem Czasu, rzecz łatwa. Już podczas agitacji wyborczej przestraszał nas Czas kilkakrotnie, że nie musimy swą przesadą i jęczaniem źle służyć sprawie konserwatywnej i że sęby dalego mająć wodę, by kilku jego klientów wywołało dla siebie mandaty poselskie. Z powiatów najpokojejszych robił Czas siódlisko strasznych upierw i zastraszonemu narzucił jako kandydatów ludu i swej koterji, którzyby w normalnym stanie nigdy mandatu zdobyć nie zdobyli. Jest więc metoda w takim mępsiu — a dalsz mamy do czynienia z potwierdzeniem tej metody na terenie sejmowym. Tam mandaty, a tu pędy są do wywołania — więc kochany Czasie nie igrzaj się tak bardzo, bo się w tym kraju wsasy sznany.

Mianowania. Krajowa dyrekcja skarbu zamianowała konceplstę skarbowego, Michala Maritosa, inspektorem podatkowym w IX. klasie rangi, konceplstę zaś praktykantów skarbowych, Jana Grybawskiego i Stanisława Gadawkiego, konceplstami skarbowymi w X. klasie rangi.

Bała szkolna krajowa zamianowała: tymczasowego nauczyciela szkoły etatowej w Suchobrodach, Piotra Jakubowakiego, stałym nauczycielem szkoły

etatowej w Suchobrodach; tymczasowego nauczyciela szkoły etatowej w Gajach starobrodzkich, Aleksego Pawła Knapkiewicza, stałym nauczycielem szkoły etatowej w Gajach starobrodzkich; tymczasową nauczycielką, Weronikę Zawadyńską, w Haliczu, stałą nauczycielką kierującą 2-klasową szkołą etatową ześlakoj w Haliczu, tymczasową nauczycielką młodszą w Muszynie, Julię Ortyńską, stałą nauczycielką młodszą 2-klasowej szkoły etatowej w Muszynie.

Ks. Windfischgrätz był d. 12. bm. w Brodach, zwiadał tamtejsze kosary, wiesiorom udał się do polskiej wioski w Dikowicach, a 13. bm. odjechał do Złoczowa.

Dr. Feliks Szlachetkowski, prezydent miasta Krakowa, bawi we Lwowie.

Dr. Karol Wurst, notariusz, przesłano do Kossowa do Lwowa, obejmując tu urządowanie d. 20. b. m.

Piotr Kankull, generał-porucznik i adiutant XI. korpusu, przesłano do Pragi i opuścił nasze miasto.

JE. Filip Zaleski, minister dla Galicji, przybył wczoraj do Lwowa, i pojawił się dziś w Izbie sejmowej, popitytany bardzo serdecznie przez posłów.

P. Korytowski radca ministerjalny przybył wczoraj do Lwowa, towarzysząc p. ministrowi Dunajowskiemu.

Z życia towarzyskiego. D. 13. b. m. odbył się we Lwowie u ks. Bernardyna ślub dr. Emila Wechslera, z panną Kazimiłą Wierabowską.

W Kępczynie odbyły się 12. bm. sąrezyjni Marji hr. Bawerowskiej z Adamem hr. Gólcubewskim.

Zmarli. W Tarnowie zmarł w 73 r. życia Szcześny Maksymowicz, były ochotnik austriacki, robotnik hnowców z korpusu Bema w 1841 r., do wódca oddziału w 1863 r. pod Jeszrafiskim. W ostatnich latach smarł pracował w starostwie tarnowskim. W pogrzebie wzięła udział bardzo liczna publiczność.

W Ragososy zmarł w 67 r. życia Jan Nep. Lenkiewicz, rodem z Krosna. Żołnierz z 1863 r. po smutnych wypadkach wyemigrował do Ameryki, skąd po 11 latach wrócił do kraju i zamieszkał w Ragososy, lubiany przez obywateli i ludu.

Na dworcu kolei żelaznej w Batumie, w drodze do Baku, udają się na posadę członka sądu okręgowego, zmarł Józef Biernacki, od lat siedmiu sędzia pokoju w Suchem. Był to człowiek nieswyciel energii, czynny, silniehny i prawy, a przytem mają niespalskiej wiedzy fachowej. Miało Suchem uosóło pamięć smartej, sprawiając mu pogrzeb katem własnym.

Nabożeństwo żałobne za duszę sp. Tadeusza Kocłuszki, nacelnika szł zbrojnych odbyło się dziś rano w kościele OO. Dominikańców. W czasie nabożeństwa śpiewał na chórze p. Jan Berkowski, ośrodek „Echa”, a licnie zebrana publiczność odśpiewała kilka pieśni patriotycznych-religijnych.

Pamiętając tę rocznicę w dziejach Polski obwołała młodzież miasta przez wywieszenie czarnej flagi na kopcu Unii Lubelskiej.

Rząd agitatorom. GAZETA Lwowska dotężyła wczoraj broszurę dr. Stanisława Madaeykiego p. t. „Nasza epozycja”.

Nowa filia pocztowa. Z dniam 1. listopada 1899 stwarto stacjonu w obrębie miasta Lwowa pod l. 361 (l. r. 2) Śródmieście, przy ulicy Sobieskiej; w której nadawć będzie można listy i korespondencje wszelkiego rodzaju, listy plemięne, przesyłki frachtowe, oraz telegramy i przekazy do 500 złr. Filia ta będzie także sprawować czynności stacji zbiorowej k. urzędu kas oszczędności we Władni. Godziny otwarcia: nowel dni otwarcia: podobaie jak w innych filiach: od godziny 8 rano do 7 wieczór. Na piecełach urzędowych tej filii używany będzie napis „Lemberg-Lwów. Śródmieście”. Równocześnie zaprowadzono stacjonu telegraficznego do nadawania telegramów także w wszystkich innych filiach postowych. Telegramy nadane na filii II, III, i na nowej filii w Śródmieściu, będą co pół godziny przez osobnych posłańców do głównej stacji telegraficznej w samym gmachu poczty i telegrafów odosłane, podczas gdy telegramy nadane na filii I. (ze względu na bliskość stacji telegraficznej w gmachu namiestnictwa) przesyłane będą do głównej stacji tylko sześć razy dziennie, przy sposobności jasn. krajowych między filiami a głównym urzędem.

Kabel telegraficzny. Wzdłuż ulic: Ossolińskich, Sykastyjskiej, Sapieżyńskiej, Gródeckiej i ulicy Jędrzejowej do głównego dworca kolei Karola Ludwika, zakłada rząd post i telegrafów od dni kilku kabel telegraficzny, podziemny, który rozspina się w nowym gmachu postowym i telegraficznym, a łączy się na dworcu kolejowym. Tak więc przybywa nam nowe urządzenie, znane od dawna w innych miastach europejskich, dzięki któremu Lwów posiadać się ewych słupów drewnianych telegraficznych, nie przesyłających się wcale do wpięknienia ulic. Kabel opozyna w drzewianej trąbce impregnowanej; switek drutów jest otoczony blachą olowianą, tak, że kabel przedstawił się jako długi linałwa metalowa. Roboty około zakładania kablu postępują szybko na przed; rozspiecie kępał rowy w seszy czwartek, a woseraj założono już kabel na sznasernej przetrzeźni.

Dla abonentów dzienników. Dyrekcja post i telegrafów ogłasza: Aby w Lwowim abonentom dzienników samiejscowych, uczynić podjejmowanie takowych przytępieniem, sąreżda się, by od 1. listopada 1899 r. posyłały, wydawano gazety samiejscowe także w filiach postowych. Kto zamierza korzystać z tego sąreżdzenia, szesze postarzą się u administracji prunumerowanego dziennika, by jego egzemplarz adresowano do włośowej filii, oszacując takową jak najdokładniej: „Lwów (Lemberg) filia I.” „Lwów (Lemberg) filia II.” „Lwów (Lemberg) filia III.” lub „Lwów (Lemberg) Śródmieście”.

Wypłata przekazyw postowych. Poczawsy od 1. listopada br. będą wysyłać przekazy do 500 złr., również jak i przekazy powyższe, w okręgu doręczeń tutejszego głównego urzędu postowego (a sątem z wyjątkiem okręgowych doręczeń urzędów postowych na głównym dworcu i na Podsamowu) dorężone stronom razem z przekazami kwotami, z uiszczeniem pewnej należności.

Należność ta wynosi: a) za pojedynczy przekaz, jeżeli przekazana kwota nie przekazuje 3 złr. i et. b) za pojedynczy przekaz z przekazaną kwotą wyższ 3 złr. 5 et. o) jeżeli przy jednej i tej samej ekspedycji dla jednego adresata dorężone są więcej przekazów, z których najmniej jeden na wyższ kwotę jak 2 złr. opiewa, za jeden taki przekaz 3 et., na resztę przekazów zaś po 1 et. Zostawia się jednak stronom do woli, szareżdzić sobie podejmowanie nadobędających dla nich przekazów w urzędzie, w którym to wypadku (zamiast powyższej należności od adresata) będą obowiązały uiszczać należność skrytkową i sz. miesięcznie, z góry za każdy miesiąc.

Podjejmowanie przesłańców może w takim razie następować tylko przez smych adresatów lub ich legalnych pełnomocników przy oddaniu przekazowemu tutejszemu kas postowemu, podczas godzin dla służby kasowej wyznaczonych. Jeżeli odbiorca wydał posłom przekazy urzędnikowi nie był sznany, to winien był jako taki wygłętymować. Względem takich przekazów ustaje poręka sąkadu postowego a chwilą wy-

dana takowych adresatowi lub jego pełnomocnikowi za jego poprzędnim potwierdzeniem odbioru. Strony które uiszczały należność za skrytki listowe są od należności za skrytki przekazowe uwolnione. Uwolnione od tej należności są również przekazy adresowane poste restante do osób nie zamieszkałych stale we Lwowie, i owe przekazy, których odbiór adresat sobie w pojedynczych wypadkach osobnem podaniem szareżdził. Strony obowiązały się odbiór przekazanych kwot przy pojedynczo im przez listonosza dorężonych przekazów, tylko na odwrotnej stronie przekazu, w przytomności listonosza potwierdzić, potwierdzenie bowiem na rewersie oddawany jako zładne odpada. Stronom dla których odcienne nadobędzi większa ilość przekazów, dorężone są takowe konygnacjami, a w takim razie winien być tylko odbiór sumy wszystkich w jednej konygnacji wykasanych przekazów na konygnacji potwierdzenia. Przy przekazach przez strony w urzędzie podjętych ma być odbiór przekaz potwierdzony przez adresata lub jego pełnomocnika na dotychczasowych rewersach oddawanych. Celem podjęcia przekazanej kwoty musi każdy pojedynczy przekaz, a w razie podjęcia za pomocą konygnacji, każda konygnacja przez adresata lub jego pełnomocnika być potwierdzona, a w ostatnim wypadku nie wymaga się już potwierdzenia odbioru na każdym pojedynczym przekazie. Zagraniczne przekazy stali muszą być bez wyjątku każdy z osobną potwierdzenia.

Od powyższych przepisów wyjąte są przekazy opiewające na kwoty wyż 500 złr., przekazy telegraficzne, przekazy nadobędące do władz i kas wolontarynych od opłaty postowej, przekazy dla osób wojskowych i dla więzionych, narazem dla osób mieszkających w gminach wiejskich należących do okręgu doręczeń głównego urzędu postowego i przekazy ek. urzędu kas oszczędności. Względem wszystkich wymienionych przekazów nie szochodzi żadna zmiana w dotychczasowym postępowaniu. Przy przekazach do 500 złr., które mają być dorężane przez osobnych posłańców (express) będzie podobnie jak przy przekazach telegraficznych przekasane kwota dorężona razem z przekazem adresatowi bez pobrania należności za dorężenie, gdyż takowa już przy nadaniu uiszczonej została.

Ważne zgromadzenie. Stowarzyszenie młodzieży handlowej odbyło się 13. bm. w wielkiej sali ratuszowej pod przewodnictwem p. Bardasza i referenta statutu dr. Markiewicza. Po sąreżaniu i odcytniu protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia i posiedze komisji statutowej odczytał p. Markiewicz nazwiska smarzych członków stowarzyszenia: E. Hawranka, T. Dymeta i F. Sobuchwa, których pamięć uosóło zgromadzenie przy powtórzeniu. Przyjęto do jednogłośnie zmianę statutu z r. 1863 zatwierdzonego przez namiestnictwo.

Na mecy powziętej uchwały stowarzyszenie zmieniła swój ustroj i odczął onie będzie nazwę: „Stowarzyszenie wstajej pomocy kupców i młodzieży handlowej we Lwowie”. Jednocześnie uchwalilo walne zgromadzenie by myśli §. 121. ust. prem. z dnia 15. marca 1883 r., ustawy s. d. 30. marca 1888 i ustawy z dnia 4. kwietnia 1889 wprowadzić w życie dla swych członków obęga pól kas cherych. Statuta dotężone, szapewniające członkom swoim szesnale większe korzyści przy mniejszych wkłaskach, aniżeli wszelkie dotychczasowe kasy cherych, przyjęto jednogłośnie bez żadnej zmiany.

Na wniosek p. J. Schayera obecni członkowie wyrazili wdzięczność dla całej komisji statutowej, a w szczególności pp. Markiewicowi i Inatowicowi, którzy dotężyli wszelkich starań i pracy, szęby tak pozytywne instytucja jak najprędzej powstała w życie.

Agitacja przeciw „Kółkom rolniczym”. GAZETA Lwowska dotężyła wczoraj wstępny artykuł s. 18. bm. pozwolila sobie szarydnąć „Kółka rolnicze” jedną z naszych najpłkniejszych instytucji, mającej na celu dzieła ekonomiczne cele podniesienia oświaty i dobrobytu u ludu. Kłmawia, donajęjącej i przewrotnej naprawione tam krajowym jadem nieważności rasowej. O nas mówi się jak o wrogach, o naszych ideach jako o szdrasie. Wagażda można tylko na to inwetywy odpowiedzieć. Guardia e passa.

Koncesja na otwarcie apteki w Straszewie otrzymał p. Edward Jęcowicz, sąreżdał apteki domowej kolei Karola Ludwika.

Z Izby sądowej. Sąd obwodowy w Złoczowie sąkonoł 10. b. m. sprawę włoselan popowickich, oskarżonych w liczbie 58, między tymi 24 więzionych od kilku miesięcy, pod sąreżtem § 83 k. (szbrodnia gwałtu publicznego przez najście cudzej własności). Uwolniono od winy 18, a których 12 było więzionych, a 40 skazane na karę więzienia od 5 tygodni do 8 miesięcy.

W piórwymy szędziole

